

**Informacja z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału
Banku Spółdzielczego w Pięsku podlegająca ujawnieniu (III filar)
według stanu na 31 grudnia 2015 roku**

I. Informacje ogólne:

1. Bank Spółdzielczy w Pięsku, zwany dalej Bankiem, z siedzibą w Pięsku, ul. Staszica 20, przedstawia informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące adekwatności kapitałowej wg stanu na 31 grudnia 2015 roku.
2. W 2015 roku Bank prowadził działalność w ramach struktury organizacyjnej:
 - Centrala Banku w Pięsku, ul. Staszica 20,
 - Oddział w Węglińcu, ul. Kościuszki 6,
 - Punkt Kasowy w Węglińcu, ul. Sikorskiego 3,
 - Punkt Obsługi Klienta w Zgorzelcu, ul. Orzeszkowej 1.
3. Według stanu na 31 grudnia 2015 roku Bank nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją.

II. Cele i zasady polityki zarządzania poszczególnymi ryzykami

Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka. W Banku prowadzony jest proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka. Bank ocenia ryzyko wynikające z działalności planowanej do podjęcia w przyszłości.

W celu realizacji procesów wymienionych powyżej w Banku realizowane są zadania, związane z analizą podstawowych wartości mierników charakterystycznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka. Podstawowe wskaźniki określające akceptowalny poziom poszczególnych rodzajów ryzyka są zatwierdzane przez Radę Nadzorczą w ramach Strategii działania Banku.

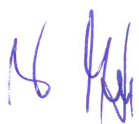
W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

- Rada Nadzorcza,
- Zarząd,
- Komitet Kredytowy,
- Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz,
- Audyt wewnętrzny,
- Pozostali pracownicy Banku.

Do podstawowych zadań poszczególnych podmiotów systemu zarządzania ryzykiem należy:

Rada Nadzorcza dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka w Banku. W tym celu Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność. Rada Banku zatwierdza w Strategii działania oraz w planie ekonomiczno-finansowym ogólny poziom (profil) ryzyka Banku (apetyt na ryzyko).

Zarząd Banku odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz, jeśli to konieczne – dokonania weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu. Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem obejmują pełny zakres działalności Banku.

Komitet Kredytowy uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych oraz ich klasyfikacji pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank. Skład i szczegółowe zadania Komitetu określa „Regulamin działania Komitetu Kredytowego”.

Zespół finansowo-księgowy i sprawozdawczości sporządza okresowe informacje sprawozdawcze z zakresu wykonywanych czynności na wewnętrzne potrzeby Banku, tworzy bazy danych ekonomicznych dla potrzeb analiz, monitoruje adekwatność kapitałową Banku.

Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Podstawowe zadania Komórki to gromadzenie, przetwarzanie, pomiar i raportowanie odpowiednim organom i komórkom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka oraz opracowywanie regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykami oraz szacowania wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.

Audyt wewnętrzny ma za zadanie kontrolę i ocenę skuteczności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku. Audyt dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania oraz zgodności przeprowadzanych operacji bankowych z wewnętrznymi regulacjami Banku. Zadania audytu wewnętrznego mogą zostać zlecone do realizacji przez odpowiednie służby Banku Zrzeszającego.

Pozostali pracownicy Banku mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń.

W Banku funkcjonuje *Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka* oraz odrębne regulacje w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

III. Fundusze własne

Bank Spółdzielczy w Pieńsku definiuje składowe fundusze własnych (uznanych kapitałów własnych) zgodnie z przepisami obowiązującym na 31 grudnia 2015 roku, w szczególności zgodnie z postanowieniami Rozporządzenia CRR i ustawy Prawo Bankowe.

Ponieważ na 31 grudnia 2015 roku fundusz udziałowy w banku nie spełniał kryteriów uznania za kapitały trwale określone w art. 29 i art. 52 Rozporządzenia CRR, bank zalicza do kapitału Tier I wyłącznie kwoty funduszu udziałowego objęte przez udziałowców przed 31 grudnia 2011 roku.

Zgodnie z zasadą praw nabytych kwota ta może być zaliczana do kapitału Tier I i prezentowana jako korekty okresu przejściowego z tytułu instrumentów w kapitale podstawowym Tier I podlegających zasadzie praw nabytych nie dłużej niż do 31 grudnia 2021 roku oraz musi podlegać stopniowej amortyzacji. Zgodnie z pismem z 03 grudnia 2013 roku Komisja Nadzoru Finansowego ustaliła, że w 2015 roku stopa amortyzacji tej części funduszy własnych wyniosła 10%.

16 1/2

Poniższe zestawienie przedstawia poziom poszczególnych pozycji funduszy własnych Banku według stanu na 31 grudnia 2015 roku (w tys. zł):

Rodzaj funduszu	stan na 31.12.2015r.
Kapitał Tier I bez pomniejszeń	6.492
W tym Fundusz udziałowy	288
Pomniejszenia kapitału Tier I	6
Kapitał Tier I po korektach	6.486
Kapitał Tier II bez pomniejszeń	0
Pomniejszenia Kapitału Tier II	0
Kapitał Tier II po korektach	0
Razem fundusze własne (suma kapitału Tier I i Tier II z uwzględnieniem korekt)	6.486
Łączny współczynnik kapitałowy	13,51

Bank nie dokonywał sekurytyzacji aktywów.

Do wyliczenia minimalnych wymogów kapitałowych bank stosuje następujące metody:

- wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe wylicza się metodą standardową pomnożoną przez 8%, zgodnie z zapisami Rozporządzenia 1423/2013 UE;
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rynkowego, rozumianego jako ryzyko walutowe równe łącznej ekspozycji na ryzyko rynkowe, wyliczanej metodą de minimis pomnożonej przez 8%;
- wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitów znacznych pakietów akcji poza sektorem finansowym (o ile Bank nie pomniejsza funduszy własnych z tytułu przekroczenia limitów znacznych pakietów akcji poza sektorem finansowym),
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego – równy ekspozycji na ryzyko operacyjne, obliczanej metodą bazowego wskaźnika.

Do wyliczenia kapitału wewnętrznego na poszczególne rodzaje ryzyk bank stosuje następujące metody:

- w zakresie ryzyka kredytowego bank stosuje wskaźnik – w wysokości 4% – dla ekspozycji o wagach ryzyka 100% i więcej, przekraczających poziom 30% udziału w sumie aktywów powiększonej o udzielone zobowiązania pozabilansowe – według wartości bilansowej, przy zastosowaniu średnioważonej wagi ryzyka dla należności o wagach ryzyka 100% i więcej;
- w zakresie ryzyka rynkowego, rozumianego jako ryzyko walutowe – metodę podstawową poprzez porównanie całkowitej pozycji walutowej z kwotą stanowiącą 2% uznanych kapitałów własnych banku,
- w zakresie ryzyka operacyjnego ocenie podlegają kwoty strat rzeczywistych i potencjalnych z tytułu zdarzeń rzeczywistych w ramach ryzyka operacyjnego, które wystąpiły w Banku na przestrzeni ostatnich 12-tu miesięcy od daty raportowania; Bank dokonuje porównania sumy kwot strat rzeczywistych i potencjalnych z wyliczonym minimalnym wymogiem kapitałowym na ryzyko operacyjne; jeżeli suma strat z tytułu zdarzeń w ramach ryzyka operacyjnego była w ocenianym okresie niższa od wyliczonego wymogu kapitałowego, to Bank uznaje minimalny wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne za wystarczający. W przypadku przeciwnym Bank uznaje, że minimalny wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka operacyjnego jest niewystarczający i w konsekwencji wyznacza kapitał wewnętrzny z tego tytułu kwocie stanowiącej różnicę pomiędzy sumą kwot strat rzeczywistych i potencjalnych z tytułu ryzyka operacyjnego a minimalnym wymogiem kapitałowym;
- w zakresie ryzyka koncentracji badaniu podlega poziom zaangażowań w stosunku do wartości granicznych limitów ustalonych w oparciu o poziom posiadanych funduszy własnych, po przekroczeniu których istnieje konieczność utrzymywania dodatkowego kapitału wewnętrznego;
- w zakresie ryzyka stopy procentowej analizowany jest wpływ szokowych zmian rynkowych stóp procentowych na wynik finansowy;

- w zakresie ryzyka płynności analizowany jest wpływ nagłego spadku bazy depozytowej o 20% na wynik finansowy; ponadto badany jest ewentualny koszt utrzymania wskaźnika LCR powyżej minimalnego (0,8);
- w zakresie ryzyka wyniku finansowego badana jest wielkość wyniku finansowego netto powiększonego o wielkość wyniku planowanego do zrealizowania na okres pozostający do zakończenia roku w porównaniu do planowanego wyniku finansowego netto na dany rok;
- w zakresie ryzyka kapitałowego badana jest koncentracja funduszu udziałowego w funduszach własnych oraz koncentracja „dużych” pakietów udziałów w funduszu udziałowym;
- w zakresie ryzyka utraty reputacji badana jest wielkość ewentualnego odpływu depozytów;
- w zakresie ryzyka rezydualnego Bank ocenia typy przyjętych zabezpieczeń prawnych; o ile Bank stosuje tylko standardowe (typowe) formy zabezpieczeń, Bank uznaje, że ryzyko rezydualne nie ma charakteru istotnego i nie wyznacza się kapitału wewnętrznego z tego tytułu. Ryzyko tych form zabezpieczeń jest uwzględnione przy wyznaczaniu kapitału wewnętrznego z tytułu ryzyka koncentracji zabezpieczeń.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego na 31 grudnia 2015 roku został oszacowany metodą standardową zgodnie z Rozporządzeniem CRR. Poniższe zestawienie przedstawia ekspozycje kredytowe w podziale na klasy wg stanu na 31 grudnia 2015 roku (w tys. zł);

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość ekspozycji	Wymóg kapitałowy (8% ekspozycji ważonej ryzykiem)
1.	Rządy i banki centralne	3 349	0
2.	Samorządy terytorialne i władze lokalne	10 278	165
3.	Organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności	10 939	874
4.	Instytucje – banki	13 107	232
5.	Ekspozycje detaliczne wobec MŚP	9 608	439
6.	Ekspozycje detaliczne pozostałe	22 592	1 356
7.	Ekspozycje przeterminowane	2 262	181
8.	Pozostałe ekspozycje	4 186	151
	RAZEM	76 321	3 398

Poniższe zestawienie przedstawia poziom wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka oraz współczynniki kapitałowe wg stanu na 31 grudnia 2015 roku (w tys. zł):

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota
1.	uznany kapitał	6 492
2.	minimalne wymogi kapitałowe	3 840
3.	ryzyko kredytowe	3 398
4.	ryzyko rynkowe (walutowe)	0
5.	przekroczenie limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań	0
6.	przekroczenie progu koncentracji kapitałowej	0
7.	ryzyko operacyjne	442
8.	łączny współczynnik kapitałowy	13,51%
9.	wewnętrzne wymogi kapitałowe	231
10.	Ryzyko koncentracji zaangażowań	0
11.	Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	0
12.	Ryzyko płynności	0
13.	Ryzyko wyniku finansowego	231
14.	Ryzyko kapitałowe	0
15.	Strategiczne	0
16.	Utraty reputacji	0
17.	Rezydualne	0
18.	Modeli	0
19.	wewnętrzny współczynnik kapitałowy	12,78%

IV. Ryzyko kapitałowe

Celem strategicznym w zakresie zarządzania kapitałem jest zapewnienie odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu uznanych kapitałów własnych adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności. Poziom funduszy własnych powinien pozwolić na utrzymywanie łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie co najmniej 13,25%, współczynnika kapitału Tier I na poziomie co

16 1/2

najmniej 10,25% oraz wskaźnika dźwigni finansowej (Kapitał T1/Portfel kredytowy) na poziomie co najmniej 4%.

Akceptowalny przez bank poziom ryzyka mierzonego ilościowo wartością kapitału wewnętrznego niezbędnego do pokrycia wszystkich istotnych ryzyk występujących w jego działalności określony został w postaci limitów alokacji kapitału niezbędnego na pokrycie ryzyka.

Ryzyko	Limit FW [%]	Limit KW [%]
kredytowe	55	90 (KR)
rynkowe	2	4
operacyjne	8	15
koncentracji	0	0
stopy procentowej	5	10
płynności	0	0
cyklu gospodarczego	0	0
kapitałowe	0	0
strategiczne	0	0
modeli	0	0
pozostałe	0	0

FW – fundusze własne
KW – kapitał wewnętrzny
KR – kapitał regulacyjny

V. Ryzyko kredytowe

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku przebiega w następujących etapach:

- identyfikacja czynników ryzyka kredytowego,
- ocena oraz ustalenie dopuszczalnych norm ryzyka (limity),
- monitorowanie, pomiar i raportowanie ryzyka,
- wdrażanie technik redukcji ryzyka,
- kontrola zarządzania ryzykiem kredytowym.

Ryzyko kredytowe Banku rozpatrywane jest w dwóch aspektach:

- ryzyka pojedynczej transakcji,
- ryzyka łącznego portfela kredytowego.

W odniesieniu do ryzyka pojedynczej transakcji bank prowadzi następujące działania:

- wdrożenie statystycznych metod oceny zdolności kredytowej dostosowanych do charakterystyki ryzyka poszczególnych grup kredytobiorców, wykorzystujących dane statystyczne np. GUS dotyczące minimum egzystencji lub średniego miesięcznego wynagrodzenia także dane statystyczne pochodzące z międzybankowych baz danych,
- wdrożenie metod ograniczających nadmierne zadłużanie się gospodarstw domowych, kredytowanych przez Bank,
- zatwierdzenie zasad monitorowania sytuacji ekonomiczno-finansowej oraz zabezpieczeń,
- przeprowadzanie klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenie rezerw zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów,
- udzielanie pełnomocnictw do podejmowania decyzji kredytowych na podstawie systemu kompetencji decyzyjnych obowiązujących w Banku,
- rozdzielenie funkcji związanych z bezpośrednią obsługą klienta (gromadzenie dokumentów, przygotowanie danych do analiz, sporządzanie propozycji klasyfikacji na podstawie monitoringu sytuacji klienta) od oceny ryzyka przez decydentów,
- analiza wskaźnika LtV przy kredytach zabezpieczonych hipotecznie.

W obszarze ryzyka portfela to bank prowadzi następujące działania:

- dywersyfikacja kredytów,

- pozyskiwanie do współpracy klientów o dobrej sytuacji ekonomicznej, sprawdzonej reputacji, dobrze współpracujących w Banku,
- tworzenie, weryfikacja i analiza wykonania limitów koncentracji zaangażowań i dużych zaangażowań,
- opracowanie systemu informacji zarządczej w zakresie działalności kredytowej,
- analiza rynku, w tym rynku nieruchomości,
- wykorzystanie baz danych, dotyczących zadłużenia gospodarstw domowych,
- ocena jakości portfela kredytowego oraz wskaźnika pokrycia rezerwami kredytów zagrożonych.

Bank podejmując decyzje o zaangażowaniu kredytowym dąży do uzyskania pełnego zabezpieczenia o jak najwyższej jakości przez cały okres kredytowania. Jakość zabezpieczenia bank ocenia według jego płynności, aktualnej wartości rynkowej oraz wpływu na poziom tworzonych rezerw celowych. W celu zmniejszenia ekspozycji banku na ryzyko kredytowe przy ustanawianiu prawnego zabezpieczenia bank stosuje zasadę dywersyfikacji zarówno w zakresie zabezpieczeń rzeczowych jak i osobistych.

Prawne zabezpieczenie wierzytelności banku stanowi potencjalne źródło spłaty tej wierzytelności. Z tego względu wartość rynkowa przyjętych zabezpieczeń jest systematycznie monitorowana.

1. Według stanu na 31 grudnia 2015 roku Bank stosował definicje należności przeterminowanych, zagrożonych oraz metody ustalania korekt wartości i rezerw w oparciu o zapisy Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie klasyfikacji ekspozycji kredytowych oraz tworzenia rezerw na ryzyko kredytowe.
2. Bank nie tworzy rezerw na ryzyko ogólne. Bank tworzy rezerwy celowe na ryzyko związane z ekspozycjami kredytowymi na podstawie indywidualnej oceny ryzyka obciążającego daną ekspozycję, jednak w wysokości nie niższej od wymaganego poziomu rezerw dla danej kategorii ryzyka, określonego w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków. Przy ustalaniu podstawy tworzenia rezerw celowych w przypadku ekspozycji kredytowych zakwalifikowanych do kategorii „pod obserwacją” lub „zagrożone” uwzględnia się wartość posiadanych zabezpieczeń zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu oraz wartość prowizji rozliczanych metodą Esp.
3. Ekspozycje kredytowe według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych) na dzień sprawozdawczy, bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego oraz średnią (liczoną jako suma stanów na koniec grudnia 2014 roku oraz wszystkich miesięcy 2015 roku podzieloną przez 13) kwotę ekspozycji w okresie od 31 grudnia 2014 roku do 31 grudnia 2015 roku w podziale na kategorie przedstawia poniższe zestawienie (w tys. zł):

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2015r.	Średnia kwota w okresie od 31.12.2014r. do 31-12-2015r.
1.	ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec rządów i banków centralnych	3 349	5 263
2.	ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec samorządów terytorialnych i władz lokalnych	10 278	10 068
3.	ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec organów administracji i podmiotów nieprowadzących działalności gospodarczej	10 939	10 806
4.	ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec instytucji	13 107	12 575
5.	ekspozycje detaliczne lub warunkowe ekspozycje detaliczne	32 200	32 064
6.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	2 262	2 205
7.	inne ekspozycje	4 186	4 165
RAZEM		76 321	77 146

4. Struktura zaangażowania Banku wobec poszczególnych sektorów w rozbiciu na grupy ryzyka.

4.1. Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora finansowego według typu kontrahenta według stanu na 31 grudnia 2015 roku przedstawia poniższa tabela (w tys. zł).

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość
1.	Banki	
	Należności normalne	13 107
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
2.	Pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego	
	Należności normalne	0
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
3.	Pomocnicze instytucje finansowe	
	Należności normalne	0
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
4.	Instytucje ubezpieczeniowe	
	Należności normalne	0
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
Razem zaangażowanie w sektorze finansowym		13 107

4.2. Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora niefinansowego według typu kontrahenta według stanu na 31 grudnia 2015 roku przedstawia poniższa tabela (w tys. zł).

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość
1.	Przedsiębiorstwa i spółki państwowe	
	Należności normalne	0
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
2.	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	
	Należności normalne	4 917
	Należności pod obserwacją	460
	Należności zagrożone	43
3.	Przedsiębiorcy indywidualni	
	Należności normalne	4 065
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	3 581
4.	Osoby prywatne	
	Należności normalne	8 197
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	271
5.	Rolnicy indywidualni	
	Należności normalne	14 238
	Należności pod obserwacją	60
	Należności zagrożone	0
6.	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	
	Należności normalne	10 863
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym		46 695

4.3 Strukturę zaangażowania Banku wobec sektora budżetowego w rozbiciu na kategorie należności według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku przedstawia poniższa tabela (w tys. zł).

Wyszczególnienie	Wartość
Należności normalne	10 306
Należności pod obserwacją	0
Należności zagrożone	0
Razem zaangażowanie w sektorze budżetowym	10 306

4.4 Strukturę zaangażowania bilansowego Banku wobec branż według stanu na 31 grudnia 2015 roku przedstawia poniższa tabela (w tys. zł).

	Rodzaj limitu	Limit funduszy własnych	Wykonanie (tys. zł)	Wykonanie (% funduszy własnych)
1.	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	500%	17 062	263,05
2.	przetwórstwo przemysłowe	300%	1 522	23,47
3.	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	300%	270	4,16
4.	dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	300%	0	0,00
5.	budownictwo	300%	3 783	58,33
6.	handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	300%	1 423	21,94
7.	transport i gospodarka magazynowa	300%	419	6,46
8.	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	300%	1 215	18,74
9.	działalność finansowa i ubezpieczeniowa	300%	72	1,12
10.	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	300%	9 712	149,73
11.	administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	300%	10 306	158,89
12.	edukacja	300%	0	0,00
13.	opieka zdrowotna i pomoc społeczna	300%	0	0,00
14.	działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	300%	0	0,00
15.	pozostałe branże	300%	2 469	38,07

Osoby fizyczne: 8 465 tys. zł, tj. 130,51% funduszy własnych.

4.5. Wartość ekspozycji zagrożonych, sald korekt wartości i rezerw w podziale na typ kontrahenta według stanu na 31 grudnia 2015 roku przedstawia poniższa tabela (w tys. zł).

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość nominalna	Korekty wartości – prowizja rozliczana metodą Esp	Rezerwy
1.	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie			
	Należności poniżej standardu	0	0	0
	Należności wątpliwe	0	0	0
	Należności stracone	30	0	30
2.	Przedsiębiorcy indywidualni			
	Należności poniżej standardu	1 314	26	0
	Należności wątpliwe	0	0	0
	Należności stracone	1 707	20	714
3.	Osoby prywatne			
	Należności poniżej standardu	0	0	0
	Należności wątpliwe	0	0	0
	Należności stracone	145	1	144
Razem		3 196	47	888

5. Omówienie uzgodnienia zmian stanów korekt wartości i rezerw z tytułu ekspozycji wg stanu na 31 grudnia 2015 roku, obejmujące:

- 1) opis rodzajów korekt wartości i rezerw,
- 2) salda początkowe,
- 3) kwoty odpisów albo rozwiązań na szacowane prawdopodobne straty na ekspozycjach w danym okresie,
- 4) salda końcowe.

Stan korekt wartości od sektora niefinansowego i budżetowego (w tys. zł)

Stan korekt wartości od sektora niefinansowego	
Stan korekt wartości – prowizja rozliczana ESP na 01-01-2015r.	466
Stan korekt wartości – prowizja rozliczana ESP na 31-12-2015r.	476
Stan korekt wartości od sektora budżetowego	
Stan korekt wartości – prowizja rozliczana ESP na 01-01-2015r.	62
Stan korekt wartości – prowizja rozliczana ESP na 31-12-2015r.	49

Stan rezerw celowych od sektora niefinansowego (w tys. zł)

Stan rezerw celowych od należności bilansowych na 01-01-2015r.	2 125
Utworzone rezerwy	274
Rozwiązane rezerwy	52
Rezerwy na kredyty przeniesione do ewidencji pozabilansowej (-)	1 420
Stan rezerw celowych od należności bilansowych na 31-12-2015r.	927
Stan rezerw celowych od należności pozabilansowych na 01-01-2015r.	0
Utworzone rezerwy	0
Rozwiązane rezerwy	0
Stan rezerw celowych od należności pozabilansowych na 31-12-2015r.	0

VI. Ekspozycje kapitałowe nieuwzględnione w portfelu handlowym

- Podział ekspozycji ze względu na cel nabycia (zyski kapitałowe, przyczyny strategiczne) według stanu na dzień sprawozdawczy przedstawia poniższe zestawienie.

Lp.	Rodzaj ekspozycji	Kwota ekspozycji zakupionych ze względu na zyski kapitałowe	Kwota ekspozycji zakupionych ze względu na przyjętą strategię
1.	Akcje Banku BPS S.A.	-	435.000,00
	RAZEM	-	435.000,00

Na 31.12.2015 r. akcje Banku BPS S.A. zostały wycenione według ceny nabycia zgodnie z § 36 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 1 października 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków.

- Zestawienie papierów wartościowych według stanu na dzień sprawozdawczy przedstawia poniższe zestawienie.

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość bilansowa w zł	Wartość rynkowa w zł
	<i>Bony pieniężne NBP</i>	3 299 069,40	3 300 000,00
	<i>Certyfikaty depozytowe itp.</i>	-	-
	RAZEM	3 299 069,40	3 300 000,00

VII. Ryzyko stopy procentowej dla pozycji zakwalifikowanych do portfela bankowego

- 1.1. Zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej są opisane w Instrukcji Zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Strategia i procesy zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie zmienności wyniku odsetkowego w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą w ramach zatwierdzonej strategii.

Celem jest utrzymanie niskiej wrażliwości wyniku odsetkowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Bank będzie utrzymywał pozycję luki w ramach przyjętych strategii zarządzania ryzykiem stopy procentowej limitów.

Sytuacja Banku w zakresie aktywów i pasywów na dzień 31 grudnia 2015 r. (w tys. zł):

Lp.	Rodzaj stopy procentowej	Aktywa	Pasywa
1.	WIBOR	48.294	5.916
2.	Redyskonto	19.066	76
3.	Stopa Banku:	4.329	61.464
	- stała	782	-
	- zmienna	3.547	61.464
RAZEM		71.689	67.456

- Aktywa oprocentowane: 71.689 tys. zł
- Pasywa oprocentowane: 67.456 tys. zł
- Nadwyżka aktywów nad pasywami 4.233 tys. zł , aktywa oprocentowane stanowią 106,28% pasywów oprocentowanych.

RYZIKO PRZESZACOWANIA

Łączne niedopasowanie pomiędzy aktywami i pasywami oprocentowanymi na 31.12.2015 roku wyniosło 4.233 tys. zł, a wskaźnik niedopasowania kształtował się na poziomie 0,06. Oznacza to, że wystąpiła ogółem luka dodatnia, czyli nadwyżka aktywów oprocentowanych nad pasywami oprocentowanymi.

W celu przeanalizowania ryzyka stopy procentowej, Bank dokonuje wariantowej analizy wpływu zmiany wszystkich stóp referencyjnych na wynik odsetkowy, przyjmując skalę zmian od (-) 200 punktów bazowych do (+) 200 punktów bazowych w okresie 12 miesięcy.

Limit zmian w wyniku odsetkowym z tytułu ryzyka niedopasowania, który określa maksymalną, dopuszczalną zmianę tego wyniku w skali 12 miesięcy spowodowaną zmianą wszystkich stóp procentowych o dwa punkty procentowe ustala się na poziomie 10% funduszy własnych. Na 31 grudnia 2015 roku zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka niedopasowania wynosi 0,75% funduszy własnych Banku.

RYZIKO BAZOWE

Ograniczenie ryzyka bazowego stopy procentowej i jego możliwego, negatywnego wpływu na zmiany rynkowych stóp procentowych może być prowadzone poprzez reakcję Banku (zmiany oprocentowania depozytów) w przypadku niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych.

W teście warunków skrajnych zakłada się zmianę stawek bazowych o 35 punktów bazowych. Dopuszczalny limit zmiany wyniku odsetkowego w skali 12 miesięcy wynosi 5% funduszy własnych :

161,48 tys. zł – zmiana wyniku odsetkowego stanowiąca 2,49% funduszy własnych,
324,30 tys. zł – 5% funduszy własnych na 31 grudnia 2015 roku,
49,79% - wykorzystanie limitu.

1.2. Limity ograniczające ryzyko stopy procentowej.

Lp.	Wyszczególnienie	Wielkość	Wartość	Limit	Wykonanie
1.	Zmiana wyniku odsetkowego z tyt. przeszacowania / Fundusze własne	48,80	0,75%	10,00%	7,50%
2.	Zmiana wyniku odsetkowego z tyt. ryzyka bazowego / Fundusze własne	161,48	2,49%	5,00%	49,79%
3.	Całkowita zmiana wyniku odsetkowego / Fundusze własne	207,78	3,20%	25,00%	12,81%
4.	Limit luki niedopasowania 1 do 3 lat	130,00	2,00%	15,00%	13,36%
5.	Limit luki niedopasowania 3 do 5 lat	0,00	0,00%	15,00%	0,00%
6.	Limit luki niedopasowania powyżej 5 lat	0,00	0,00%	15,00%	0,00%
7.	Zobowiązania pozabilansowe udzielone / aktywa oprocentowane	1 150,00	1,60%	15,00%	10,67%
8.	Kredyty o stałej stopie/ obligo kredytowe	782,00	1,38%	25,00%	5,52%
9.	Depozyty o stałej stopie / depozyty ogółem	0,00	0,00%	25,00%	0,00%
10.	Zerwane depozyty o stałej stopie / depozyty ogółem	0,00	0,00%	5,00%	0,00%
11.	Przedterminowe spłaty kredytu o stałej stopie / obligo kredytowe	0,00	0,00%	5,00%	0,00%

VIII. Ryzyko rynkowe

Ze względu na brak działalności handlowej Banku ryzyko rynkowe rozumiane jest jako ryzyko walutowe.

1. Zarządzanie ryzykiem walutowym

Zasady zarządzania ryzykiem walutowym są opisane w Instrukcji zarządzania ryzykiem walutowym w Banku Spółdzielczym w Pieńsku.

1.1. Strategia i procesy zarządzania ryzykiem walutowym

Ryzyko walutowe, rozumiane jako ryzyko kursu walutowego, oznacza niebezpieczeństwo negatywnego wpływu zmian kursów walutowych na sytuację finansową Banku, w tym jego wynik finansowy i fundusze własne.

W celu ograniczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego, ustala się, że pozycja walutowa całkowita Banku nie może być wyższa niż 2% wartości funduszy własnych Banku.

Na 31 grudnia 2015 roku pozycja walutowa całkowita długa wyniosła – 761,06 zł - t. j. 0,01% funduszy własnych Banku.

2.2. Limity ograniczające ryzyko walutowe

Lp.	Wyszczególnienie	Ustalony limit	Stan na 31-12-2015	Wykorzystanie limitu
1	Limit pozycji walutowej całkowitej	<2% funduszy własnych	0,01% funduszy własnych	0,59%
2	Limit pozycji walutowej otwartej netto długiej lub krótkiej względem waluty obcej dla EUR	<1% funduszy własnych	0,01% funduszy własnych	1,17%
3	Limit udziału danej waluty obcej EUR w sumie bilansowej	<5% sumy bilansowej	0,001% sumy bilansowej	0,02%

IX. Ryzyko płynności

1.1 Strategia i procesy zarządzania ryzykiem płynności.

Pod pojęciem ryzyka płynności w Banku rozumie się zagrożenie utraty zdolności do terminowego wywiązania się z bieżących i przyszłych zobowiązań, a w konsekwencji niebezpieczeństwo poniesienia dodatkowych kosztów związanych z koniecznością sprzedaży aktywów lub zaciągnięcia zobowiązań na niekorzystnych warunkach nie płynnego rynku (produktu).

Celem polityki Banku w zakresie zarządzania płynnością jest więc:

- 1) utrzymanie poziomu płynności zapewniającego regulowanie wszystkich zobowiązań w umownych terminach,
- 2) utrzymywanie nadwyżki płynności, złożonej z wolnych od obciążeń, wysokiej jakości aktywów umożliwiającej przetrwanie różnorodnych zdarzeń kryzysowych,
- 3) zapewnienie stabilnych, zdywersyfikowanych źródeł finansowania o odpowiedniej jakości,
- 4) optymalne zarządzanie środkami płynnymi, w tym nadwyżkami środków finansowych.

Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzania nadwyżkami środków finansowych.

2.2. Limity ograniczające ryzyko płynności

Poziom ekspozycji Banku na ryzyko płynności ograniczony jest obowiązującym systemem limitów zewnętrznych, jaki i wewnętrznych.

Limity zewnętrzne, wynikające z Uchwały nr 386/2008 z dnia 17 grudnia 2008 r. oraz Rozporządzenia UE NR 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. to:

- współczynnik udziału podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w aktywach ogółem,
- współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych funduszami własnymi,
- wskaźnik płynności krótkoterminowej (LCR – Liquidity Coveragr Ratio),
- wskaźnik stabilnego finansowania (NSFR – Net Stable Funding Ratio)

Limity wewnętrzne Banku obejmują:

- limit płynności bieżącej,
- limit płynności krótkoterminowej,
- limit płynności średnioterminowej,
- limit płynności długoterminowej,
- limity dotyczące aktywów płynnych,
- limity dotyczące zaangażowania w działalność kredytową,
- limity dotyczące stabilności bazy depozytowej,
- limity w zakresie finansowania aktywów.

System limitów obowiązujący w Banku dostosowany jest do skali i złożoności ryzyka oraz założeń strategicznych. Obejmuje wszystkie istotne obszary występowania ryzyka płynności.

2.3. Pomiar i raportowanie ryzyka płynności.

Funkcjonujący w Banku Spółdzielczym w Pieńsku system zarządzania płynnością nakłada obowiązki związane z monitorowaniem ryzyka płynności.

Pomiarem oraz monitorowaniem płynności finansową zajmuje się w Banku Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz. Płynność monitorowana jest za pomocą analizy:

- a) urealnionej luki płynności,
- b) wskaźników płynności i stabilności bazy depozytowej,
- c) osadu we wkładach dla depozytów bieżących i terminowych produktów niebankowych,
- d) koncentracji depozytów,
- e) zrywalności depozytów oraz wcześniejszych spłat kredytów.

Za zarządzanie płynnością śróddzienną i bieżącą w Banku odpowiedzialny jest Zespół Finansowo – Księgowy i Sprawozdawczości, który odpowiada za utrzymanie i skład portfela aktywów płynnych na poziomie zabezpieczającym płynność finansową Banku i zapobiegającym powstaniu strat operacyjnych wynikających z ryzyka płynności rynku.

Informacje o wykorzystaniu limitów oraz oceny narażenia Banku na ryzyko płynności przedstawiane są Zarządowi Banku w cyklach miesięcznych, natomiast w okresach kwartalnych stanowi jeden z elementów sprawozdania z realizacji zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, przedstawianego Radzie Nadzorczej Banku.

2.4. Testy warunków skrajnych

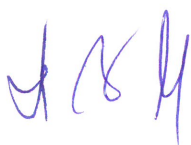
Bank w zakresie ryzyka płynności przeprowadza testy warunków skrajnych. W ramach przeprowadzanych testów warunków skrajnych Bank dokonuje analizy przepływów wystąpienia różnych scenariuszy sytuacji kryzysowej w wariantach:

- a) kryzys wewnątrz Banku, który uwzględnia:
 - spadek wpływów finansowych z tytułu spłat ekspozycji kredytowych Banku,
 - nagły, niespodziewany wzrost wypływu depozytów,
 - spadek możliwości finansowania zewnętrznego,
- b) kryzys w systemie bankowym (systemowym) uwzględnia negatywne efekty spowodowane warunkami systemowymi (dotyczącymi całego sektora finansowego, a nawet całej gospodarki).
- c) kryzys będący połączeniem obu wariantów, uwzględnia możliwą interakcję, polegającą na kryzysie wewnątrz Banku z występującym pogorszeniem się możliwości uzyskania finansowania awaryjnego, a także niemożliwością spieniężenia aktywów finansowych zawartych w buforze płynności.

Każdy z trzech wariantów testów warunków skrajnych posiada trzy scenariusze: najmniej negatywny, prawdopodobny, najgorszy.

Testy warunków skrajnych przeprowadza się w przedziałach czasowych:

- a) do 1 miesiąca,
- b) do 3 miesięcy,
- c) do 6 miesięcy,
- d) do 12 miesięcy.

X. Redukcja ryzyka kredytowego przy zastosowaniu metody standardowej, zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013 Parlamentu Europejskiego (UE) – informacje jakościowe i ilościowe:

W 2015 roku Bank nie stosował pomniejszenia wag ryzyka z tytułu zabezpieczeń. Bank stosuje wyłącznie standardowe techniki redukcji ryzyka kredytowego, tj. pomniejszenie podstawy tworzenia rezerw celowych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z 16 grudnia 2008 roku w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz. U. nr 235 poz. 1589 z późn. zm.).

X. Redukcja ryzyka kredytowego przy zastosowaniu metody standardowej, zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013 Parlamentu Europejskiego (UE) – informacje jakościowe i ilościowe:

W 2015 roku Bank nie stosował pomniejszenia wag ryzyka z tytułu zabezpieczeń. Bank stosuje wyłącznie standardowe techniki redukcji ryzyka kredytowego, tj. pomniejszenie podstawy tworzenia rezerw celowych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z 16 grudnia 2008 roku w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz. U. nr 235 poz. 1589 z późn. zm.).

XI. Zasady ustalania (Polityka) zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku:

Zasady ustalania zmiennych składników wynagrodzenia dla członków Zarządu oraz innych osób zajmujących stanowiska kierownicze, zgodnie z uchwałą 258/2011 KNF znajdują się w *Polityce zmiennych składników wynagradzania osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Pieńsku*. Polityka wynagrodzeń przygotowana została przez Zarząd i zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Banku.

XI.1. Informacje ilościowe:

Bank w 2015 r. nie wypłacał zmiennych składników wynagrodzeń.

XI.2. Informacje o sumie wypłaconych w 2015 roku wynagrodzeń osobom zajmującym stanowiska kierownicze w rozumieniu uchwały 258/2011 KNF.

	Stanowiska kierownicze	Stale składniki	Zmienne składniki	Ilość osób
1.	Członkowie Zarządu	288 100,00	0,00	3
2.	Pozostali pracownicy zajmujący stanowiska kierownicze zgodnie z uchwałą 258/2011 KNF	0,00	0,00	0

XI.3. Informacje o sumie wypłaconych w 2015 roku wynagrodzeń z tytułu motywacji nowo zatrudnionych oraz odpraw związanych z ustaniem stosunku zatrudnienia z osobami zajmującymi stanowiska kierownicze zgodnie z uchwałą 258/2011 KNF:

w tys. zł

L. p.	Tytuł wynagrodzenia:	Wartość:
1.	Suma wypłat indywidualnych odpraw z tytułu zakończenia stosunku pracy z osobami na stanowiskach kierowniczych	5 500,00
2.	Ilość osób, które otrzymało ww. wynagrodzenie	1
3.	Najwyższa kwota wypłacona pojedynczej osobie	5 500,00
4.	Suma wypłat zmiennych składników wynagradzania z tytułu nawiązania w 2015r. stosunku pracy z osobami na stanowiskach kierowniczych	0
5.	Ilość osób, które otrzymało ww. wynagrodzenie	0
6.	Najwyższa kwota wypłacona pojedynczej osobie	0

XII. - Politykę rekrutacji dotyczącą wyboru członków organu zarządzającego zawierają:
Regulamin działania Rady Nadzorczej zatwierdzony Uchwałą Zebrania Przedstawicieli nr 9 z dnia 27.06.2016 r. oraz *Regulamin działania Zarządu* zatwierdzony Uchwałą Rady Nadzorczej nr 94/VII/2015 z dnia 18.12.2015 r..

XIII. Ryzyko operacyjne (w tym ryzyko braku zgodności)

Bank do wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego stosuje metodę wskaźnika bazowego. Wskaźnik jest średnią wartością wyniku z okresu ostatnich trzech lat – jest to iloraz sumy dodatnich wyników i liczby lat, w których wynik był dodatni. Roczny wynik kalkulowany jest jako suma wybranych pozycji rachunku zysków i strat określonych w Rozporządzeniu CRR.

Zgodnie z powyższym na 31 grudnia 2015 roku wyznaczono wymóg w zakresie kapitału na ryzyko operacyjne w wysokości 442.222,83 zł.

XIII.1. Informacja o sumach strat brutto z tytułu ryzyka operacyjnego odnotowanych w okresie od 01 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku

w tys. zł

Rodzaje / kategorie ryzyka operacyjnego	Suma strat brutto	transfer ryzyka	Suma strat faktycznie poniesionych przez Bank
1. Oszustwa zewnętrzne,	0,00	0,00	0,00
2. Oszustwa wewnętrzne,	0,00	0,00	0,00
3. Polityka kadrowa i bezpieczeństwo w miejscu pracy,	12,32	0,00	12,32
4. Klienci, produkty i praktyki biznesowe,	0,00	0,00	0,00
5. Uszkodzenia aktywów,	0,00	0,00	0,00
6. Zakłócenia działalności i błędy systemów,	4,74	0,00	4,74
7. Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami.	2,59	0,00	2,59
Razem	19,64	0,00	19,64

Odnutowane zdarzenia i poniesione straty w 2015 roku nie spowodowały wzrostu ekspozycji Banku na ryzyko operacyjne w związku z czym nie ma konieczności szacowania dodatkowego wymogu

Y B H

kapitałowego. Powyższe zdarzenia nie spowodowały sytuacji, która mogłaby niekorzystnie wpłynąć na działalność banku stwarzając zagrożenie dla ciągłości działania lub skutkować poniesieniem strat. Podejmowane na bieżąco działania redukują poziom narażenia na ryzyko operacyjne i ryzyko poniesienia strat.

XIII.2. Działania mitygujące jakie zostały podjęte w celu uniknięcia w przyszłości ww. strat:

W celu uniknięcia zdarzeń ryzyka operacyjnego bank podejmuje działania zabezpieczające lub zmniejszające skutki zdarzeń ryzyka operacyjnego:

- zapobieganie powstawaniu zagrożeń o charakterze katastroficznym lub zagrażającym utratą ciągłości działania,
- zapewnienie, odpowiednio do skali działalności banku i wielkości ryzyka, opłacalności stosowania wybranych metod ograniczania ryzyka,
- działania prewencyjne związane z identyfikacją i monitoringiem ryzyka prowadzenia operacji, rozpoznawaniem i zapobieganiem powstawaniu zdarzeń ryzyka operacyjnego w trakcie codziennej działalności, a także zapewnienie identyfikacji i oceny ryzyka przed podjęciem istotnych decyzji związanych z wdrożeniem nowych produktów, procesów, systemów,
- osłabianie i niwelowanie skutków zaszłych zdarzeń poprzez przygotowanie odpowiednich procedur i sposobów reagowania pracowników banku na wypadek zajścia zdarzenia ryzyka operacyjnego, a także poprzez dokonanie przeniesienia ryzyka na inne podmioty w przypadku opłacalności i dostępności takiej metody dla danego rodzaju ryzyka,
- tworzenie planów awaryjnych zachowania ciągłości działania,
- okresowa weryfikacja procedur obowiązujących w banku.

XIII.3. Informacja o najpoważniejszych zdarzeniach operacyjnych, jakie wystąpiły w minionym roku:

Brak.

XIII.4. Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności jest to ryzyko związane ze skutkami nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez bank standardów postępowania.

Celem bezpośrednim zarządzania ryzykiem braku zgodności jest ograniczenie strat finansowych i niefinansowych spowodowanych brakiem zgodności przepisów wewnętrznych banku z regulacjami zewnętrznymi, nieprzestrzeganiem wewnętrznych regulacji bankowych oraz standardów postępowania przyjętych przez bank.

Celem pośrednim jest ograniczanie występowania ryzyka prawnego oraz ryzyka operacyjnego stanowiących podstawę występowania ryzyka braku zgodności, a także budowanie korzystnego wizerunku banku jako instytucji przestrzegającej przepisów i przyjętych standardów postępowania.

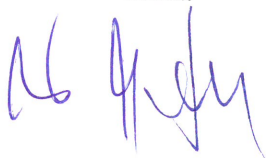
Koszty ryzyka braku zgodności monitorowane i raportowane są w ramach zdarzeń ryzyka operacyjnego.

XIV. Ryzyko dźwigni kapitałowej:

Wskaźnik dźwigni kapitałowej na 31 grudnia 2015 roku wyniósł 7,96%.

Pieńsk, 27 lipiec 2016 roku

Z A R Z A D
Banku Spółdzielczego
w Pieńsku

INFORMACJA
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W PIENISKU

wynikająca z art. 111a ustawy Prawo bankowe

Stan na 31 grudnia 2015 roku

Spis treści

1. Informacja o działalności Banku Spółdzielczego w Pieńsku poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w podziale na poszczególne państwa członkowskie i państwa trzecie, w których posiada podmioty zależne, na zasadzie skonsolidowanej w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 48 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 za dany rok obrotowy.....	3
2. Informacja o stopie zwrotu z aktywów obliczonej jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej.....	3
3. Opis systemu zarządzania, w tym systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej.....	3
4. Opis polityki wynagrodzeń.....	6
5. Informacja o powołaniu komitetu do spraw wynagrodzeń.	6
6. Informacja o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu Banku Spółdzielczego w Pieńsku wymogów określonych w art. 22aa ustawy Prawo bankowe.....	6

- 1. Informacja o działalności Banku Spółdzielczego w Pieńskupoza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w podziale na poszczególne państwa członkowskie i państwa trzecie, w których posiada podmioty zależne, na zasadzie skonsolidowanej w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 48 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 za dany rok obrotowy.**

Bank Spółdzielczy w Pieńsku nie prowadzi działalności poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

- 2. Informacja o stopie zwrotu z aktywów obliczonej jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej.**

Stopa zwrotu z aktywów (ROA netto) według stanu na 31 grudnia 2015 r. wyniosła 0,23% i była niższa o 0,30 p.p. od średniej w grupie rówieśniczej zrzeszonych banków spółdzielczych.

- 3. Opis systemu zarządzania, w tym systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej.**

System zarządzania.

System zarządzania to zbiór zasad i mechanizmów, których zadaniem jest organizacja procesów decyzyjnych i ocena działalności bankowej. Ma to zapewnić bezpieczeństwo zgromadzonych w Banku środków. System zarządzania obejmuje procedury zgłaszania wskazanemu członkowi zarządu, a w szczególnych przypadkach - radzie nadzorczej Banku, naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych. Bank zapewnia pracownikom, którzy zgłaszają naruszenia, ochronę co najmniej przed działaniami o charakterze represyjnym, dyskryminacją lub innymi rodzajami niesprawiedliwego traktowania.

Zadania systemu zarządzania wskazane wyżej mają na celu zapewnienie legalności działania Banku oraz bezpieczeństwa zgromadzonych w nim środków przez ustalenie ryzyka powstającego w działalności Banku, monitorowanie go i zarządzanie nim oraz zapewnienie przestrzegania przepisów. Ma to wspomagać prawidłowe, efektywne i skuteczne kierowanie Bankiem przez jego organy.

System zarządzania w rozumieniu ustawodawcy, stanowi wewnętrzny instrument mający zapewnić bezpieczeństwo prowadzonej przez Bank działalności.

System zarządzania ryzykiem

Bank w ramach systemu zarządzania ryzykiem:

- 1) stosuje sformalizowane zasady służące określaniu wielkości podejmowanego ryzyka i zasady zarządzania ryzykiem,
- 2) stosuje sformalizowane procedury mające na celu identyfikację, pomiar lub szacowanie oraz monitorowanie ryzyka występującego w działalności Banku, uwzględniające również przewidywany poziom ryzyka w przyszłości,
- 3) stosuje sformalizowane limity ograniczające ryzyko i zasady postępowania w przypadku przekroczenia limitów,
- 4) stosuje przyjęty system sprawozdawczości zarządczej umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka,
- 5) posiada strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego przez Bank ryzyka.

Zadaniem systemu zarządzania ryzykiem jest identyfikacja, pomiar lub szacowanie oraz monitorowanie ryzyka występującego w działalności Banku. Realizacji tych zadań służą działania podejmowane przez Bank, określone wyżej. Czynności te mają służyć zapewnieniu prawidłowości procesu wyznaczania i realizacji szczegółowych celów działalności prowadzonej przez Bank.

System kontroli wewnętrznej.

W ramach systemu zarządzania Bankiem funkcjonuje system kontroli wewnętrznej. System kontroli wewnętrznej Banku ma zapewniać osiągnięcie celów kontroli wewnętrznej w postaci:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku;
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku;
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej zadania systemu realizowane są w następujących obszarach:

- 1) kontroli wewnętrznej (tzw. funkcjonalnej) - wykonywanej przez każdego pracownika w zakresie jakości i poprawności realizowanych przez niego czynności (samokontrola), a także dokonywanej przez pracowników na stanowiskach kierowniczych oraz pracowników, którym w treści wewnętrznych aktów normatywnych Banku powierzono obowiązki kontrolne w określonym zakresie,
- 2) kontroli instytucjonalnej – realizowanej na podstawie odrębnej umowy zlecenia wykonywania instytucjonalnej kontroli wewnętrznej zawartej pomiędzy Bankiem i Bankiem Zrzeszającym, która szczegółowo reguluje przedmiot kontroli, ogólne zasady i formy przeprowadzania kontroli,
- 3) zadań funkcji systemu kontroli wewnętrznej (kluczowych funkcji wewnętrznych).

Do obowiązków Rady Nadzorczej w ramach systemu kontroli wewnętrznej należy nadzór i coroczna ocena adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej.

Na Radzie Nadzorczej spoczywa odpowiedzialność za nadzór i coroczną ocenę adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej.

Rada Nadzorcza:

- 1) akceptuje system kontroli wewnętrznej w Banku opracowany przez Zarząd, w tym zatwierdza Regulamin kontroli wewnętrznej,
- 2) akceptuje plany kontroli wewnętrznej,

Rada nadzorcza przeprowadza okresowe oceny efektywności działania funkcji kontroli (ryzyka), komórki do spraw zgodności oraz funkcji audytu wewnętrznego, wykorzystując w tym celu m.in. dokumenty przygotowywane w ramach realizowanej funkcji kontroli, dokumenty przygotowywane przez komórkę do spraw zgodności oraz funkcję audytu wewnętrznego, w tym raporty audytorów wewnętrznych i pracowników komórki do spraw zgodności.

Rada Nadzorcza wykorzystuje również wyniki regularnej oceny zewnętrznej, przeprowadzanej przez niezależny podmiot, oraz protokoły sporządzane przez organ nadzoru bankowego.

Do obowiązków Zarządu należy opracowanie, wdrożenie oraz zapewnianie funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, w szczególności wyodrębnienie funkcji kontroli (ryzyka), komórki do spraw zgodności i zapewnienie możliwości sprawnej realizacji funkcji audytu oraz zapewnienie odpowiednich mechanizmów niezależności komórki ds. braku zgodności.

Zarząd podejmuje działania, mające na celu zapewnienie ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwej współpracy wszystkich pracowników Banku z komórką do spraw zgodności, funkcją audytu wewnętrznego oraz dostępu pracownikom tych komórek/funkcji do niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje poufne, w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych.

Poszczególni członkowie Zarządu Banku odpowiadają za funkcjonowanie kontroli wewnętrznej w podległych pionach działalności Banku.

W przypadku wykrycia nieprawidłowości w systemie kontroli wewnętrznej, Zarząd podejmuje odpowiednie działania, w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w tym określone środki naprawcze i dyscyplinujące.

Prezes Zarządu jest zobowiązany do podejmowania decyzji o sposobie wykorzystania informacji uzyskanych w ramach realizowanej funkcji kontroli (ryzyka) oraz zadań realizowanych przez komórkę do spraw zgodności oraz funkcję audytu wewnętrznego.

Prezes Zarządu uprawniony jest do:

- 1) żądania od wszystkich osób sprawujących funkcje kontrolne wszelkich informacji o przebiegu i wynikach kontroli,
- 2) zarządzania kontroli w obszarach nie ujętych w planie kontroli, zlecania kontroli doraźnych,
- 3) stosowania sankcji, w przypadku stwierdzenia zaniedbania z zakresu sprawowania nadzoru i kontroli.

4. Opis polityki wynagrodzeń.

Zasady ustalania zmiennych składników wynagrodzenia dla członków Zarządu oraz innych osób zajmujących stanowiska kierownicze, zgodnie z uchwałą 258/2011 KNF znajdują się w *Polityce zmiennych składników wynagradzania osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Pieńsku*. Polityka wynagrodzeń przygotowana została przez Zarząd i zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Banku.

Bank w 2015 r. nie wypłacał zmiennych składników wynagrodzeń.

5. Informacja o powołaniu komitetu do spraw wynagrodzeń.

W Banku nie został powołany komitet do spraw wynagrodzeń.

Zgodnie z art. 9cb ust. 1 ustawy Prawo bankowe komitet do spraw wynagrodzeń działa w banku istotnym.

Bankiem istotnym zgodnie z art. 3 pkt 35 ustawy Prawo bankowe jest bank pod względem wielkości, organizacji wewnętrznej oraz rodzaju, zakresu i złożoności prowadzonej działalności, który:

1) spełnia co najmniej jeden z warunków:

- a) akcje banku zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym w rozumieniu art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz.U. z 2014 r. poz. 94, z późn. zm.),
- b) udział banku w aktywach sektora bankowego jest nie mniejszy niż 2%,
- c) udział banku w depozytach sektora bankowego jest nie mniejszy niż 2%,
- d) udział banku w funduszach własnych sektora bankowego jest nie mniejszy niż 2% albo

2) został uznany za taki bank przez Komisję Nadzoru Finansowego.

6. Informacja o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu Banku Spółdzielczego w Pieńsku wymogów określonych w art. 22aa ustawy Prawo bankowe.

Bank Spółdzielczy w Pieńsku deklaruje, że wymogi określone w art. 22aa ustawy Prawo bankowe zostały przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu Banku spełnione.

Członkowie Zarządu, Zarząd, Członkowie Rady nadzorczej, Rada Nadzorcza zostali ocenieni przez Komisję ds. odpowiedzialności. Komisje dokonały weryfikacji oświadczeń, które nie budziły zastrzeżeń. Indywidualna ocena poszczególnych Członków ustaliła, że każdy z Członków posiada kwalifikacje niezbędne do sprawowania funkcji zarządczych, tj. wiedzę, umiejętności i doświadczenie. Każdy z ocenianych Członków posiada nieposzlakowaną reputację.

Komisje dokonały też oceny kolegialnej Zarządu i Rady Nadzorczej. Oceny kolegialne obejmowały ocenę ostrożnego i stabilnego zarządzania bankiem oraz reputację Banku jako pochodnej działań Członków. Oceny wystawiono pozytywne.

Z A R Z A D
Banku Spółdzielczego
w Pieńsku